

Piątek, 26 października 2012 r.

Sytuacja w Kambodży

P7_TA(2012)0402

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 października 2012 r. w sprawie sytuacji w Kambodży (2012/2844(RSP))

(2014/C 72 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdania specjalnego sprawozdawcy Organizacji Narodów Zjednoczonych z dni 16 lipca i 24 września 2012 r. na temat sytuacji w zakresie praw człowieka w Kambodży,
- uwzględniając 21. sesję Rady Praw Człowieka ONZ w dniu 24 września 2012 r.,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wysokiej przedstawiciel UE Catherine Ashton z dnia 1 października 2012 r. dotyczące skazania obrońców praw człowieka w Kambodży,
- uwzględniając zalecenia zawarte w sprawozdaniu misji obserwacji wyborów UE na temat wyborów do zgromadzenia narodowego, które odbyły się dnia 27 lipca 2008 r. w Kambodży,
- uwzględniając wspólne pismo z dnia 1 października 2012 r. wystosowane przez dziesięć organizacji pozarządowych do komisarza UE ds. handlu de Guchta,
- uwzględniając system handlu UE „wszystko oprócz broni”, który umożliwia wszystkim krajom najsłabiej rozwiniętym, w tym Kambodży, nieograniczony eksport wszystkich produktów, oprócz broni, do UE,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, których Kambodża jest stroną,
- uwzględniając deklarację ONZ z 1998 r. w sprawie obrońców praw człowieka,
- uwzględniając umowę o współpracy z 1997 r. zawartą między Wspólnotą Europejską i Królestwem Kambodży ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 1 (przestrzeganie praw człowieka), art. 19 (niewykonanie umowy) oraz załącznik 1 dotyczący art. 19 (zawieszenie umowy w przypadku naruszenia art. 1 przez jedną ze stron),
- uwzględniając Deklarację praw ludów tubylczych przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 13 września 2007 r. podczas 62. sesji,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Kambodży, w szczególności rezolucję z dnia 21 października 2010 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. L 269 z 19.10.1999, s. 18.

⁽²⁾ Dz.U. C 70 E z 8.3.2012, s. 90.

Piątek, 26 października 2012 r.

- A. mając na uwadze, że w najnowszym sprawozdaniu specjalnego sprawozdawcy ONZ w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Kambodży uznano, iż po dwóch dekadach konfliktu i od zawarcia w Paryżu w 1991 r. porozumień pokojowych Kambodża dokonała postępów w umacnianiu demokracji, praw człowieka i praworządności;
- B. mając na uwadze, że w dniu 1 października 2012 r. sąd miejski w Phnom Penh skazał czterech obrońców praw człowieka oskarżonych o czyny antypaństwowe: szefa Stowarzyszenia Demokratów Kambodży i dyrektora stacji radiowej Beehive Moma Sonando oraz współoskarżonych Phorna Sreouna, Toucha Reama i Kanna Souvanna;
- C. mając na uwadze, że siły bezpieczeństwa nadal nadużywają siły wobec uczestników protestów; mając na uwadze, że w dniu 26 kwietnia 2012 r. policja zastrzeliła Chuta Wutty'ego, czołowego działacza na rzecz ochrony środowiska, który badał sprawę nielegalnego wycięcia; mając na uwadze, że w dniu 22 maja 2012 r. trzynaście działaczy z okręgu Boeung Kak zostało arbitralnie aresztowanych i skazanych na długoletnie pozbawienie wolności z powodu przeprowadzenia pokojowej akcji protestacyjnej na terenie, którego zagospodarowywanie wywiera wpływ na ich społeczność; mając na uwadze, że w wyniku presji międzynarodowej zwolniono je, choć ich wyroki skazujące zostały podtrzymane; mając na uwadze, że w dniu 16 maja 2012 r. siły bezpieczeństwa zastrzeliły czternastoletnią Heng Chanthę, a w sprawie jej śmierci nie toczy się żadne dochodzenie;
- D. mając na uwadze, że z powodu prowadzonej przez rząd polityki udzielania koncesji na gospodarcze wykorzystanie gruntów w ciągu minionej dekady co najmniej 400 000 osób zostało przesiedlonych i pozbawionych przez władze i przedsiębiorstwa ziemi, domów i środków utrzymania, co doprowadziło do gwałtownych starć z lokalnymi społecznościami i przyczyniło się do pogłębienia ubóstwa;
- E. mając na uwadze, że według stanu z sierpnia 2012 r. rząd Kambodży udzielił ponad 200 przedsiębiorstwom koncesji na gospodarcze wykorzystanie co najmniej 2 157 744 hektarów gruntów, często z naruszeniem postanowień ustawy o gruntach z 2001 r. i z pominięciem gwarancji prawnych, takich jak zobowiązanie do nieudzielania koncesji na obszary chronione, obowiązek przeprowadzania oceny skutków społecznych i uzyskania wcześniejszej dobrowolnej i świadomej zgody społeczności autochtonicznych;
- F. mając na uwadze, że w maju 2012 r. premier Hun Sen wydał zarządzenie ustanawiające moratorium na wydawanie nowych koncesji na gospodarcze wykorzystanie gruntów i przewidujące przegląd dotychczasowych koncesji; mając na uwadze, że mimo tego zarządzenia wydano co najmniej 12 nowych koncesji, ponieważ luka w przepisach umożliwia sfinalizowanie procedury w odniesieniu do koncesji na gospodarcze wykorzystanie gruntów, które były już na zaawansowanym etapie negocjacji lub uzgodnione co do zasady; mając na uwadze, że nie przeprowadzono rzeczowego przeglądu dotychczasowych koncesji i nie anulowano żadnej z problematycznych koncesji;
- G. mając na uwadze, że według głównych ustaleń zawartych w sprawozdaniu specjalnego sprawozdawcy ONZ w organizacji wyborów w Kambodży występują poważne uchybienia i niezbędne są pilne reformy, które wzbudziłyby w Kambodżanach zaufanie do procesu wyborczego w związku ze zbliżającymi się wyborami powszechnymi w kraju w lipcu 2013 r.;
- H. mając na uwadze, że po ostatnich wyborach krajowych w Kambodży unijna misja obserwacji wyborów w Kambodży stwierdziła, iż wybory nie spełniały międzynarodowych standardów demokratycznych wyborów i wezwała rząd Kambodży do podjęcia szeregu zasadniczych reform wyborczych;
- I. mając na uwadze, że UE jest największym darczyńcą Kambodży;
1. potępia wszystkie umotywowane politycznie orzeczenia i wyroki skazujące wobec krytyków politycznych, polityków opozycji parlamentarnej, zwłaszcza Sama Rainsy'ego, obrońców praw człowieka i działaczy na rzecz prawa do ziemi, a także ubolewa z powodu śmierci Chuta Wutty'ego i Heng Chanthę, którzy zginęli, korzystając z prawa do pokojowego protestu;

Piątek, 26 października 2012 r.

2. wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Moma Sonando i pozostałych krytyków rządu oraz działaczy na rzecz prawa do ziemi, którzy są przetrzymywani wyłącznie z przyczyn politycznych;
  3. podkreśla, że należy wskazać i pociągnąć do odpowiedzialności za ich czyny wszystkie osoby winne łamania praw człowieka;
  4. podkreśla znaczenie, jakie ma stwierdzenie przez specjalnego sprawozdawcę ONZ, że należy zająć się poważnymi i powszechnymi przypadkami łamania praw człowieka związanymi z koncesjami na gospodarcze wykorzystanie gruntów oraz zarządzić im;
  5. wzywa rząd Kambodży, by zaprzestał wszelkich przymusowych wysiedleń, zmienił zarządzenie z maja 2012 r. oraz wprowadził i egzekwował moratorium na eksmisje w Kambodży do czasu wdrożenia przejrzystych i rozliczalnych ram prawnych oraz odpowiedniej polityki, które pozwolą dopilnować, by w przyszłości koncesje na gospodarcze wykorzystanie gruntów były udzielane zgodnie z międzynarodowym prawem w zakresie praw człowieka, a także by wszystkim przymusowo wysiedlonym zagwarantowano stosowne odszkodowanie i odpowiednie zakwaterowanie zastępcze;
  6. wzywa Komisję Europejską, by zbadała nasilanie się zjawiska naruszania praw człowieka w Kambodży w wyniku udzielania koncesji na gospodarcze wykorzystanie gruntów z przeznaczeniem na rozwój sektora rolno-przemysłowego związany z eksportem produktów rolnych do Unii Europejskiej oraz by tymczasowo zawiesiła preferencje w ramach systemu „wszystko oprócz broni” w odniesieniu do produktów rolnych z Kambodży w przypadku stwierdzenia naruszeń praw człowieka; odnotowuje decyzję premiera Kambodży o wstrzymaniu wydawania nowych koncesji na gospodarcze wykorzystanie gruntów i obietnicę dokonania przeglądu dotychczasowych koncesji;
  7. wzywa rząd Kambodży, krajową komisję wyborczą i okręgowe komisje wyborcze do stosowania ostatnich zaleceń ONZ dotyczących reformy systemu wyborczego, aby zapewnić jego zgodność z międzynarodowymi standardami przed głosowaniem, podczas głosowania i po głosowaniu; wzywa Komisję, aby uważnie monitorowała stosowanie zaleceń ONZ przez władze Kambodży;
  8. wyraża zaniepokojenie sytuacją Sama Rainsy’ego, przywódcy partii Sam Rainsy, który został skazany na podstawie zarzutów najprawdopodobniej umotywowanych politycznie; wzywa rząd Kambodży i partie opozycyjne do dążenia do pojednania, aby opozycja mogła odgrywać pełnoprawną rolę w polityce Kambodży i w nadchodzących wyborach w celu uwiarygodnienia procesu wyborczego;
  9. zachęca rząd Kambodży do umacniania demokracji, praworządności, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, w szczególności wolności mediów oraz wolności słowa i zgromadzeń, ponieważ wartości te stanowią zasadniczy element umowy o współpracy między UE i Kambodżą, jak określono w art. 1 tej umowy;
  10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Królestwa Kambodży, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, rządowi państw członkowskich ASEAN, sekretarzowi generalnemu ONZ oraz Wysokiemu Komisarzowi NZ ds. Praw Człowieka.
-